

תת"ע 5308/01 - המאשימה, מדינת ישראל נגד גד אליהו

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע א-16-5308 מדינת ישראל נ' אליהו גד
לפני כבוד השופט ענת יהב

המאשימה
מדינת ישראל
נגד
גד אליהו
הנאשם
עו"ד צחי כהן
החלטה

בפני בקשה להוראות לتبיעה לעין בחומר החקירה, אשר לא הועמד לעינו של הנאשם וזאת במסגרת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד" פ").

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו כי ביום 15.1.16 נаг בשכירות כאשר בליטר אויר נשוף נמצאה כמות של 665 מק"ג אלכוהול. נסיבות הנהיגה היו באמצעות דחיפת אופנוו בכוח גופו.

ה הנאשם כפר במיחס לו, והתיק נקבע להוכחות לתאריך 9.5.16.

ב"כ הנאשם פנה לتبיעה ובקש, כי זו תמציא לעינו דוח עיסוק, יומן הפעלה, נוהל משטרתי מעודכן בדבר אכיפת עבירות הנהיגה בשכירות וכן ביקש להעביר לעינו תיקים נוספים הדומים בנסיבותיהם (נהיגה בשכירות מכוח דחיפת כל הרכב) אשר הוגשו בהם כתבי אישום.

הסנגור מעלה טענה בדבר הגנה מן הצדκ בכלל ואכיפה ברורנית בפרט ולצורך כך, ציין פרטיו תיק אשר לטענותו דומה בנסיבותיו לתיק זה. שם, הורשע אותו אחר בהעדרו ולאחר שביקש ביטול פסק הדין, נשלך התקיק על נסיבותיו והוחלט על גניזתו ע"י סגן ראש מדור תביעות דاز.

המשיבה לא השיבה על בקשה זו, והבקשה הוגשה לבית המשפט.

בדין מיום 13.4.16 הסכימה התביעה להעברת חומר החקירה המצוי בשלושת הסעיפים הראשונים בבקשת הסנגור דהיננו; דוח עיסוק ויומן הפעלה, לגבי נוהל משטרתי - הצעירה התביעה, כי זה המצוי באתר המשטרה הוא המחייב.

לגביו הסעיף האחרון, שבו הסגנור ביקש את הנתונים בדבר תיקים דומים על מנת לבסס טענתו בדבר אכיפה כרונית ועל כן ביקשה התביעה שהות על מנת לענות לטענה זו.

הדיון נדחה ונקבע ל- 16.4.20. במהלך דיון זה, חזר ב"כ הנאשם לכיר כי מדובר בכתב אישום החraig בנסיבותיו שכן יסוד הינה הינו בדרך של "גיררת אופנו כבוי", כלומר. מכיוון שההגנה מתעתדת לבסס את טענת האכיפה הברנית שהינה הגנה מן הדרך, הרי שלפי סעיף 149(10) לחס"פ, הרים את הנטול על ידי הפניה בית המשפט לתיק הדומה בנסיבותיו לתיק זה וلتוצאתו - גניזה. ומכאן, הרי שהנטול עבר לכתפיה של התביעה להעמיד לרשותו את חומר החקירה הנדרש לצורך ניהול הגנת הנאשם באופן ראוי ומלא.

התביעה - טוענת כי טענת ההגנה שהעללה הסגנור ובעקבותיה הבקשה בדבר העברת נתונים סטטיסטיים בדבר מס' התקאים שהוגשו בהם כתבי אישום ב- 3 השנים האחרונות, כטענים - נהגה בשכרות, כשהנהגה מוכחת באמצעות גיררת הרכב, אין מקוםה במסגרת סעיף 74, שכן התקאים אותם מבקש לראות הסגנור אינם בגדר פרשנות המונח "חומר証據".

בנוספ', טוענת כי תיק אחד אשר מפנה הסגנור אליו, אינו מבסס טענת אכיפה ברנית, שכן כל תיק ונסיבותיו הוא.

דין והכרעה:

סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי קובע:

"**הוגש כתוב אישום בפשע או בעוון, רשיים הנאשם וסגנורו.... לעין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימה כל חומר שנאסר או שנרשם בידי הרשות החוקת והנוגעiae לשימוש שבידי התובע ולהעתיקו**"

הלכה פסוקה כי המונח "חומר証據" אינו ניתן להגדירה ממצאה. אולם זו הינה אבני דרך לאורם ניתן להבין ההגדירה, וראה ע"ח **10283/09 אלין לדן נ. מד.י.**

"**אין לפרש "חומר証據" פירוש דוקני ומצוצם, המוגבל לחומר הראיות הנוגע אך ורק במישרין לעבירה המיחסת לנאים. הנתיחה היא למtan פירוש מרחב. די גם בנסיבות עקיפה.**

לשון אחר: "**חומר証據**" הוא גם ראיות השיכות באופן "לפריפריה של האישום", אשר להלן עשויה להיות רלוונטיות לאישום או לניהול ההגנה".

השאלה בענייננו האם טענת אכיפה ובכלל כך הבקשה לקבלת נתונים סטטיסטיים הינם בגדר "חומר証據" או שמא יש להעלוותם במסגרת סעיף 149(10) לחס"פ במהלך שמיית התקיק העיקרי.

צדוק הסנגור, כי המבחן לאורו תנתן התשובה הוא **מבחן הרלוונטיות**, מבחן הנגיעה [בש"פ 5425/01 יאסין אל חזק נ. מדינת ישראל] וכי כי הפיירוש שניתן יהא רחב (בש"פ 9322/99 מסארווה נ. מד"י).

אולם פרשנות זו צריכה להיקבע ולהיות מודרכת על ידי כלל "הiscal הישר", דהיינו - פירוש מרוחיב, אך לא נטול גבולות (ראה בג"צ 233 אל הזיל נ. משטרת ישראל). כמו כן נקבע שם כי **"תקווה ספקולטיבית של הגנה, שימצא أولי בתיק מסוים חומר כלשהו שיעזר לה לנוכח בו את המשטרה... אינם מצדיקים מתן צו להכללת תיק כזה בתיק חומר חקירה."**

לטעמי, טענת הגנה מן הצדק אותה מעלה הסנגור קבועה ומוסעת במסגרת סע' 149(10) לחס"פ וצריכה לעלות במסגרת התקיק העיקרי, שם יהא על הסנגור להוכיח טענה זו אם לאו.

בעפ"א 13-12-16393 נפסק ע"י ביה"ד הארץ, כי לכל רשות אשר בידי הסמכות להגיש כתבי אישום עומדת חזקת התקינות המנהלית, לפי היא בחזקת כדי שפעלה כדי בהגישה את כתב האישום וזאת כל עוד לא הוכח אחרת.

לפיכך, קבע ביה"ד הארץ, כי נתונים אודות הגשת כתבי אישום ומדיניות אכיפה בנושא מסוים, אינם בוגדר "חומר חקירה" וטענה זו צריך שתעלתה בפני המותב אשר דין בתיק ובהתאם לכללים כפי שגובשו על ידי הפסיקה לצורך בירור טענה זו, הכוללת הבאת תשתיית ראשונית מטעם הטוען לביסוס טענתו ולסתירת חזקת התקינות.

עוד נקבע שם, כי סעיף 74 לחס"פ עניינו שהוא מטיל חובה על התביעה להעמיד בפני הנאשם חומר חקירה שאספה בעניינו או שהייתה צריכה לעשות כן.

בהמשך, קובעת השופטת רוזנפלד כי מדיניות הגשת כתבי אישום והنمוקתם אינם נכנים בוגדרו של סעיף 74 ואין להורות על גילויים במסגרת זו לביסוס טענת הגנה מן הצדק.

חזקון לכך ניתן לראות בהחלטתו של כב' השופט פוגלמן, אשר יצאתה תחת עטו רק לאחרונה, ביום 31.3.16 בבש"פ 2242 מ"י נ' זוהר מזרחי, שם הועלתה טענה בדבר קבלת חומר חקירה לצורך ביסוס טענת הגנה של אכיפה בררנית, כפי שבעניינו.

שם קבע השופט כי: **"מרחיבה ככל שתיהה, הפרשנות הנוגנת, מקובלת עלי טענה העוררת כי תנאי יסוד לשינוי של חומר "חומר חקירה" הוא כי הוא נוגע לאיושם שבידי התובע אשר מפניו ציריך הנאשם להתגונן" ובהמשך אומר כי החומר המבקש אינו קשור **"لتשתיית ראייתית"** שעליה מבוסס האישום.**

בהמשך, מפנה ביהם"ש את הטוען, להליר הנכוון כאשר לפי דעתו ועל פי החלטה זו עליו לסמור את טענתו לפי סעיף

108 לחסד"פ, שם רשיי ביהם"ש לפי שיקול דעתו ליתן צו להמצאת מסמכים והכל כפי שיראה לנכוון.

מן כל אל הפרט:

בעניינו כפי שציינתי, הסגנור העלה טענה בדבר אכיפה ברורנית אשר כלולה בסעיף 149(10) לחסד"פ ובתור שכזו, יש להעלotta במסגרת התקן העיקרי ולנסות להבהיר הנTEL לכاضי התביעה, שכן לא דנתי בשאלה, האם הצבעה על תיק מסוים, כפי שעשה הסגנור יש בה כדי לתת מענה להרמת הנTEL הראשוני והעבירתו לידי התביעה. או אז ורק על פי שיקול דעת בית המשפט יחולט האם ינתן צו שכזה במסגרת סעיף 108 הנ"ל.

חומר החקירה שנתבקש אינו נוגע לכתב האישום גופו, ולא היה על התביעה להשיבו או להמציאו במסגרת הגשת אותו כתב האישום.

זאת ועוד החומר המתבקש אינו נמצא אף "בפרפריה" של האישום המិוחס, והוא נוגע כלו לשיקולים המנחים את התביעה ולמדיניות בדבר הגשתו.

ובכל מקרה טענה זו והחומר שהתבקש על מנת להוכיחה, אינה בגדיר "חומר証據, ומכך אין מקומה במסגרת סעיף 74 לחסד"פ, וכך אני קובעת.

דוחה את בקשה הנאשם הכל שנוגעת לקבלת חומר証據 בקשר הוכחת טענה זו.

המציאות תשליך עותק החלטתי לצדים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ו, 21 אפריל 2016, בהעדך
הצדדים.